

Salon liikuntaolosuhteiden kehittämis- suunnitelma

Sisällys

LÄHTÖKOHTIA

Suunnitelman tavoitteet ja toteutus	3
Mitä ovat ”liikuntaolosuhteet”?	4
Kuntien liikuntapalveluiden lainsäädännöllinen kehikko	5
Kuntien liikuntapalveluiden haasteita	6
Olosuhdetyön organisointi Salossa	7

NYKYTILAN TARKASTELUA

Keskeiset olosuhdeinvestoinnit 2017–2021	9
Nykyinen olosuhdeverkosto lukujen valossa	10
Poimintoja asukaskyselyn tuloksista	11
Poimintoja seurakyselyn tuloksista	12
Omatoimisen liikunnan olosuhteiden tilannekuva	13
Seuratoiminnan & ohjatun liikunnan olosuhteiden tilannekuva.....	14

KEHITTÄMISTYÖN SUUNTAVIIVAT 2022–2030

Suunnitelmakauden päätavoitteet	16
Omatoimisen liikunnan olosuhteet	17
Seuratoiminnan ja ohjatun liikunnan olosuhteet	18
Toimintatapojen kehittäminen	19
Kehittämisuunnitelman vienti käytäntöön	20

LIITE

Salon kaupungin liikuntapaikat	21

Salon liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma

Tekijät: Suunnitelmatyön ohjausryhmä sekä vastuukonsultit Jan Norra ja Ari Karimäki // North Sport Consulting Oy

Ulkoasu ja taitto: Pirjo Uusitalo-Aura // North Sport Consulting Oy 2022

Valokuvat: Salon kaupunki ja sivulla 15 HARC Oy

Suunnitelman tavoitteet ja toteutus

Tässä asiakirjassa esitettävä Salon liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma on lähtenyt liikkeelle kaupungin taloustyöryhmän päätöksestä (25.5.2020 § 18). Suunnitelmatyön käynnistämisestä on päättänyt kaupunginvaltuusto vuoden 2021 talousarviossa (14.12.2020 § 106). Suunnitelmatyö on tehty pääosin vuoden 2021 aikana ja viimeistelty alkuvuonna 2022.

Salon vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on olla hyvinvointia ja iloa tuottavaa kannustaen aktiiviseen elämäntapaan. Lisäksi palveluiden halutaan olevan vetovoimaisia sekä monipuolisia ja niitä tuotetaan verkostoituen ja saavutettavasti. Tämän suunnitelma-asiakirjan tarkoituksena on tuottaa suuntaviivoja kaupungin liikuntaolosuhteiden kehittämiseen ja ylläpitoon, jotta ne palvelisivat vapaa-aikapalveluiden edellä mainittuja tavoitteita.

Suunnitelma-asiakirjan laatimisesta on vastannut poikkihallinnollinen ohjausryhmä, jonka jäseninä ovat olleet kiinteistöpäällikkö (2.1.2022 asti) Janne Lehto, talonsuunnitteluarkkitehti Tommi Kaarto, rehtori Jari Kuusisto, kaupunginpuutarhuri Matti Nikander, kaavoitusarkkitehti Virpi Elovaara, liikuntapaikkamestarit Marko Mäkinen ja Jani Virtanen, liikuntasuunnittelijat Virpi Lehto ja Päivi Suominen sekä vapaa-aikajohtaja (14.2.2022 asti) Hilpi Tanska.

Asiakirjan laatimistyön tukena ovat toimineet Jan Norra ja Ari Karimäki North Sport Consulting Oy:stä. Keskeinen rooli asiakirjan laatimisprosessissa on ollut eri-ikäisten kuntalaisten, liikuntaa järjestävien yhdistysten ja yritysten sekä kaupungin luottamushenkilöiden ja työntekijöiden osallistamisella ensisijaisesti kyse-lyin ja lisäksi Teams-kokouksin. Suunnitelman laatimisprosessin eteneminen ja vaiheistus on kuvattuna ohessa.

TAMMIKUU 2021

- Selvitys- ja suunnitelmatyön käynnistys
- Prosessin työ-/ohjausryhmän nimeäminen
- Konsultin valinta prosessin asiantuntijatueksi
- Ohjausryhmän käynnistyskokous

HELMI–MAALISKUU 2021

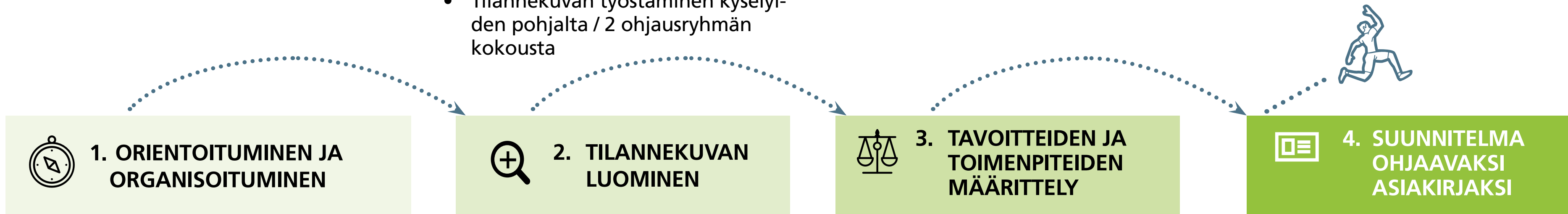
- Osallistamiskyselyiden toteutus
- Saatu kyselyaineisto:
  - Asukaskysely n=949
  - Lasten ja nuorten kysely n=178
  - Seurakysely n=61
  - Henkilöstö- ja luottamushenkilökysely n= 61
  - Yrittäjäkysely n=12
- Tilannekuvan työstäminen kyselyiden pohjalta / 2 ohjausryhmän kokousta

HUHTI–MARRASKUU 2021

- Suunnitelman taustatietojen kokoaminen (investoinnit, palveluverkko)
- Tavoitteiden ja toimenpidevalintojen työstöä / 2 ohjausryhmän kokousta

JOULUKUU 2021 – HELMIKUU 2022

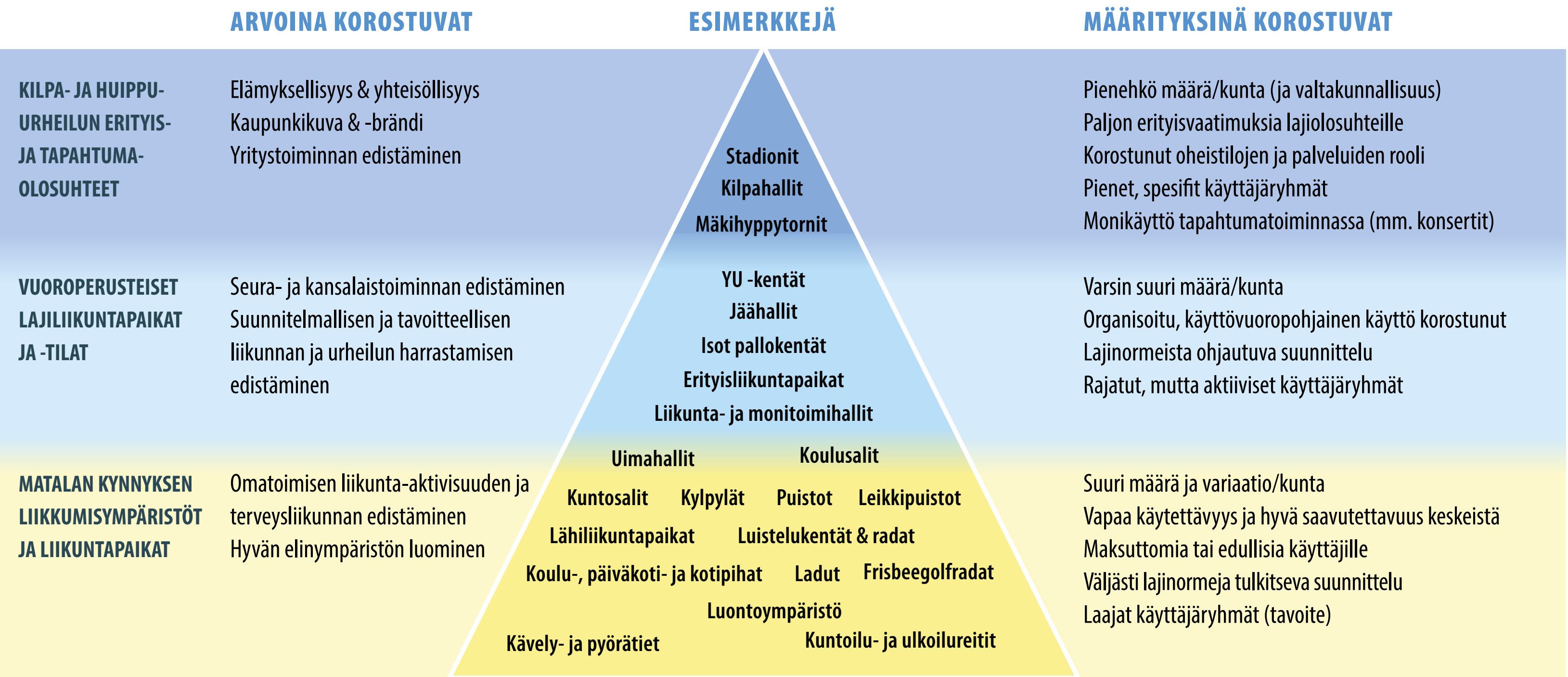
- Suunnitelma-asiakirjan sisällön koostaminen & taittotyö
- 3 työstökokousta

Mitä ovat liikuntaolosuhteet?

Perinteinen ”liikuntapaikka” -käsite kuvaa huonosti sitä laajaa paikkojen, ympäristöjen ja olosuhteiden kokonaisuutta, joissa fyysinen aktiivisuus erilaisina liikkumis-, liikunta- tai urheiluasuorituksina tapahtuu. Tässä kehittämissuunnitelmassa puhutaan tästä syystä liikuntapaikan sijaan liikuntaolosuhteista. Käsitevalinnalla halutaan suunnitelmassa ohjata eri toimijatahojen ajattelua laaja-alaisempaan suuntaan ja edesauttaa poikkihallinnollisten ja muiden organisaattorien raja-aitojen ylittämistä yhteisessä kehittämissuunnitelmassa.

Liikuntaolosuhteiden laajan kokonaisuuden hahmottamiseen, jäsentämiseen ja havainnollistamiseen on suunnitelman laatimisprosessissa hyödynnetty alla olevaa kuvaustapaa. Kuvaustavalla halutaan tehdä näkyväksi myös eri olosuhtekategorioihin liittyviä erilaisia arvopäämääriä. Suunnitelman sisällössä kuvion luokittelua on edelleen pelkistetty ”Oma-toimisen liikkumisen olosuhteisiin” (”pyramidin alaosa”) sekä ”Organisoidun liikunnan ja urheilun olosuhteisiin” (pyramidin keski- ja yläosa”).

Palvelujen lainsäädännöllinen kehikko*

LAINSÄÄDÄNTÖ antaa kunnalle laajan tehtäväkentän asukkaidensa hyvinvoinnin edistämässä. Tulevaisuuden sivistyskunnassa liikuntapalveluiden tehtävä hyvinvoinnin edistämisen lisäksi on merkittävä myös elinvoiman ja osallisuuden edistämässä.

Kunnan tulee tarkastella, mitkä ovat esimerkiksi liikuntapalvelujen osalta edistämistyön vaikuttavimmat ja tasa-arvoisimmat keinot. Mikäli valintoja ei kyetä tekemään, palvelujen laatu todennäköisesti kärsii.

LIIKUNTALAKI (10.4.2015/390)

Liikuntalaki antaa kunnille toimintavelvoitteen - yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Liikuntalain kokonaisuudistus v. 2015 toi mukanaan myös yhteistyövelvoitteen: kunnan lakisääteisten tehtävien toteuttaminen tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä. Liikuntalain arvopohjassa on keskeistä yhteiskunnan hyvinvointipolitiikan tukeminen liikunnan avulla. Tavoitteena on selkeästi liikuntaharrastuksen laajentaminen myös uusiin ja liikunnallisesti passiivisiin väestöryhmiin.

KUNTALAKI (10.4.2015/410)

Kuntalain mukaan ”Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.”

Liikunta on selkeästi yhteydessä ihmisten työkykyyn, terveyteen ja sitä kautta myös koko yhteiskunnan hyvinvointiin. Liikunta on siten hyvinvointipolitiikan väline ja sillä on merkittävä rooli kuntalaisten työkyvyn ja terveyden ylläpidossa.

Kunnilla lakisääteinen velvoite luoda ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia edistävän liikunnan edellytyksiä ja olosuhteita

TERVEYDENHUOLTOLAKI (30.12.2010/1326)

Terveydenhuoltolain mukaan kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä. Terveydenhuoltolain ja uuden liikuntalain yhteistyövelvoitteet tukevat tältä osin hyvin tosiaan.

PERUSTUSLAKI / SIVISTYKSELLISET OIKEUDET (11.6.1999/731)

”...Julkisen vallan on turvattava jokaiselle yhtäläinen.. mahdollisuus kehittää itseään varallisuuden sitä estämättä.”

* Muokattu lähteestä: Kuntaliitto / Liikunnan asema lainsäädännössä

Kuntien liikuntapalveluiden haasteita

Liikuntakulttuuri ja kunnalliset liikuntapalvelut sen osana eivät ole yhteiskunnasta irrallinen saareke. Liikuntapaikkarakentamisen nykytilannetta kuvattaessa sekä sen tulevaisuusnäkyjä rakennettaessa on hyvä tarkastella asiaa myös siten hieman laajemmasta kuin paikallisesta viitekehuksesta. Alla olevaan kuvaan on koottu joitakin merkittävimpiä yleisesti tunnistettuja yhteiskunnallisia ja liikuntakulttuurin muutosvirtoja.

Kuvassa esiin nostetut kehityskulut luovat moninaisia haasteita myös kunnallisten liikuntapalveluiden tuottamistavoille – jo nyt sekä enenevässä määrin lähitulevaisuudessa. Näitä haasteita sekä niihin liittyviä mahdollisia johtopäätöksiä on koottu kuvan oheen, herätteinä nykyisille ja tuleville kuntapäätäjille.

HERÄTTEITÄ PÄÄTTÄJILLE

Väestön liikunnan lisäämiselle kasvava tarve ja urheilulla yhä tärkeä rooli yhteisöllisyyden ja elinvoiman vahvistajana – kunnallisten liikuntapalveluiden yhteiskunnalliset perusteet edelleen vahvat.

Liikuntainfran korjausvelka kunnissa patoutumassa. Padon purkamiseen tarvitaan uutta ajattelua – esim. hybridihankkeita sekä ylikunnallista yhteistyötä.

Liikuntapalveluiden toimintaympäristö monimutkaistuu. Johtamiseen ja osaamiseen kiinnitettävä entistä enemmän huomioita. Erityisesti korostuu poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistaminen ja eri toimijatahojen työnjakojen selkeys.

Kiristyvässä talousyhtälössä kunta politiikkaan tarvitaan myös aiempaa rohkeampaa ja syvällisempää arvokeskustelua kuntien roolista liikuntakulttuurissa – mikä on kunnan tehtävä ja mikä on 3. sektorin ja yritysten pelikenttä.

Liikunta- ja urheilu tulisi nähdä tulevaisuudessa entistä enemmän kuntabrändin rakentamisen välineenä – haettava oman kunnan erityisvahvuudet ja kehitettävä erityisesti niitä.

Olosuhdetyön organisointi Salossa

Salon kaupungin vastuulla olevien erilaisten liikuntaolosuhteiden kehittäminen, hallinnointi ja ylläpito (= olosuhdetyö) tapahtuu usean eri toimialan ja toimijan yhteistyönä.

Alla olevassa kuviossa on pelkistetysti kuvattuna kaupungin olosuhdetyön keskeiset toimijatahot ja niiden päävastuualueet.

A wide-angle photograph of a snowy landscape at sunset. A person is cross-country skiing on a path that leads from the foreground into the distance. The path is marked with tracks from previous skiers. To the left, a large, leafless tree stands prominently. The sun is low on the horizon, casting a warm, golden glow over the scene. In the background, there are dark silhouettes of trees and some small buildings. The overall atmosphere is peaceful and serene.

Nykytilanteen tarkastelua

Keskeisimmät liikuntaolosuhdeinvestoinnit 2015–2021

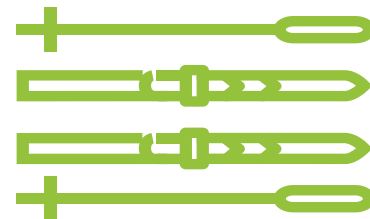
Päähankkeita olosuhdetyypeittäin	Yhteensä €
Sisäliikuntapaikkojen kehittäminen	
Märynummen koulun liikuntasali	670 000 €
Salohallin tekniikan kunnostus (tulostaulut, äänentoisto, valaistus)	276 000 €
Jäähallin peruskorjauksen ja uudisrakennuksen suunnittelu	92 000 €
Lähikuntosalien laitteiden uusimiset	90 000 €
Ulkoliikuntapaikkojen kehittäminen	
Urheilupuiston katsomon ja puku- ja huoltotilojen uusiminen	1 300 000 €
Urheilupuiston yleisurheilukentän peruskorjaus	1 070 000 €
Urheilupuiston tekonurmen uusiminen	1 040 000 €
Lähiliikuntapaikkojen toteuttaminen koulupihoille (Maria, Uskela ja Tupuri)	633 000 €
Urheilupuiston skeittiparkin rakentaminen	304 000 €
Ulkokuntoilualueiden rakentaminen (9 kohdetta)	195 000 €
Perniön yleisurheilukentän peruskorjaus	110 000 €
Frisbeegolfratojen toteuttaminen (Tupuri ja Halikko)	70 000 €
Uimarantojen kehittäminen (Lehmijärven liikuntatoiminnot, Kokkilan laituri)	60 000 €
Liikunta- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen	
Kävely- ja pyöräteiden kehittäminen	784 000 €
Kuntoratojen valaistuksen uusiminen (yhteensä 10 kuntorataa)	338 000 €
Retkeily- ja ulkoilureittien kehittäminen	182 000 €
Yhteensä päähankkeisiin.....	7 214 000 €

Nykyinen olosuhdeverkosto lukujen valossa

Kunnan ylläpitämät liikuntaolosuhteet	Määrä	Muiden palvelutuottajien olosuhdeverkostoa	Määrä
ULKOLIIKUNTAOLOSUHTEET			
Kävely- ja pyörätiet (jalankulku ja pyörätiet)	208 km	Kunto- & crossfitsalit / Parkoursalit	7 kpl / 1 kpl
Ladut / valaistut ladut	45 km / 33 km	Kamppailusalit / joogasalit	2 kpl/ 1 kpl
Valaistut kuntoradat	37 km	Keilahallit	2 kpl
Retkeily- ja melontareitit / taukopaikat (laavut, nuotiopaikat)	213 km / 6 kpl	Padelkentät / tenniskentät	18 kpl / 2 kpl
Isot pallokentät: hiekka / tekonurmi / nurmi	20 kpl / 3 kpl / 11 kpl	Golfkentät / minigolfkentät	3 kpl / 3 kpl
Yleisurheilukentät	10 kpl	Frisbeegolfkentät	5 kpl
Luistelualueet / kaukalot	16 kpl / 16 kpl	Jalkapallotekonurmet	2 kpl
Lähiliikuntapaikat (koulupihakohteet & monitoimiareenat)	8 kpl	Ratsastustallit & maneesit	11 kpl
Ulkotenniskentät	12 kpl	Maastopyöräradat ja reitit	3 kpl
Beach volley kentät / ulkolentopallokentät	15 kpl / 2 kpl	Laskettelukeskus	1 kpl
Ulkokoripallokentät	4 kpl	Retkeilyreitit / melontareitit	19 kpl / 11 kpl
Ulkokuntoilupaikat tai -alueet	11 kpl	Ampumaradat	3 kpl
Uimarannat / talviuintipaikat	16 kpl / 5 kpl	Uimapaikat / kylpylä	5 kpl / 1 kpl
Frisbeegolfradat	4 kpl	Kuntoportaatt	1 kpl
Leikkipuistot	80 kpl		
Skeittipaikka / Pumptrack	2 kpl / 1 kpl		
Motocrossrata	1 kpl		
SISÄLIIKUNTAOLOSUHTEET			
Koulujen yhteydessä olevat liikuntasalit	25 kpl		
Liikuntahallit / jäähallit / uimahallit	6 kpl / 2 kpl / 1 kpl		
Kuntosalit / tanssitalat	13 kpl / 4 kpl		
Yksittäiset sisäliikunnan suorituspaikat	6 kpl		

Poimintoja asukaskyselyn* tuloksista

RUUSUJA

92% aikuisvastaajista tyytyväisiä kunto- ja luontoliikunnan olosuhteisiin Salossa

87% aikuisvastaajista tyytyväisiä arkiliikkumisen olosuhteisiin (kävely- ja pyörätiet yms.) Salossa

83% aikuisvastaajista tyytyväisiä liikunta- ja ulkoilupaikkojen määrään / riittävyyteen

92% KOKONAISARVIO OLOSUHTEISTA
aikuivastaajista pitää Saloa "erittäin tai melko hyvänä liikuntakaupunkina" olosuhteiden osalta

RISUJA

33% yläkouluikäisistä tyytymättömiä koulupihojensa liikuntamahdollisuuksiin

25% lapsiperheiden vanhemmista tyytymättömiä lastensa koulupihojen liikuntamahdollisuuksiin

24% Aikuivastaajista tyytymättömiä liikunta-
paikkojen saavutettavuuteen

ASUKKAIDEN KEHITTÄMISIDEOITA, mm.

Enemmän pyöräteitä kaupunkiin ja kaupungin ympäristöön. Pyöräilijä on liikaa autoilijoiden ja jalankulkijoiden armoilla.

Kunnon skeittihalli, että skeittaamaan pääsee myös talviaikaan.

Ensimmäisenä kaipaisin hyviä puuportaita, Someron portaista mallia! Esim. Pahkavuori olisi lähellä keskustaa.

Tekoäärata kaikille asukkaille ns. yleisöluisteluun.

Yläkoulujen pihoilla tulisi olla ikäryhmälle sopivia aktiviteetteja. Alakoulussa lapset viettävät välitunnit liikkuen mutta yläkoulun "tyhjällä" asfalttipihalla kaikki seisovat paikallaan.

Retkeilyreittejä lisää ja niiden ylläpitoasiat. Luonnossa liikkuminen on saanut koronan myötä aivan uudet ulottuvuudet ja on tullut jäädäkseen.

Lasten leikkipuistot ja päiväkotien leikkipihat kuntoon ja monipuolisuutta.

Maauimala! Ilman autoa ei ole mahdollista käydä uimassa. Koen asian suureksi puutteeksi.

*) Kysely tehty helmikuussa 2021. Kyselyyn vastasi 949 aikuisvastaajaa ja 178 lasta ja nuorta.

Poimintoja seurakyselyn* tuloksista

RUUSUJA

100% seuroista tyytyväisiä liikuntapaikkojen saavutettavuuteen

91% seuroista tyytyväisiä harjoitus-aikoihinsa ja -ajankohtiinsa

89% seuroista tyytyväisiä liikuntapaikkojen käyttömaksujen tasoon

98% KOKONAISARVIO OLOSUHTEISTA seuroista pitää Saloa "erittäin tai melko hyvänä urheilukaupunkina" olosuhteiden osalta

RISUJA

15% seuroista tyytymättömiä tiloihinsa kilpailu- ja tapahtumatoiminnan näkökulmasta

11% seuroista tyytymättömiä harjoittelumahdollisuuksiensa ympäri-vuotisuuteen

* Kysely tehty helmikuussa 2021. Kyselyyn vastasi 61 seuraa.

SEUROJEN KEHITTÄMISIDEOITA, mm.

Tanssimiseen soveltuvia isoja peilisaleja kaivataan lisää.

Lentopalloverkot ajan tasalle kouluilla.

Melontalaitureita esim. Halikon-jokeen museosillan kulmille ja muuallekin vastaaviin paikkoihin (Kisko, Perniö, Salon tori, Vuohensaari).

Täysimittainen matollinen salibandyyn soveltuva halli.

Jäähallin korjaus/uusi halli

Pukuhuoneiden ja varustetilojen kehittäminen.

Kartta liikuntapaikkana! Suunnistuskartta on isolle joukolle tärkeä liikuntapaikka ja lajin harrastajille ainoa mahdollinen liikuntapaikka. Kartta liikuntapaikkana on huomattavasti halvempi kuin seinien rakentaminen.

Jalkapallohalli urheilupuistoon!

SWOT / Omatoimisen liikunnan olosuhteiden tilannekuva

Vahvuudet

Salossa lajivalikoimaltaan monipuolinen ja laadukas liikuntapaikkaverkosto omatoimiseen liikuntaan. Liikuntaolosuhteisiin myös suurin osa kaupunkilaisista tyytyväisiä asukaskyselyn perusteella.

Kaupunkikeskustassa sijaitseva Urheilupuisto on valtakunnallisestikin poikkeuksellisen monipuolinen, laadukas, viihtyisä ja hyvin saavutettavissa oleva liikuntapaikkakeskittymä, joka palvelee erinomaisesti myös omatoimiliikkujia.

Salon luontaiset ympäristöolosuhteet sekä kaupungin laajuus ja yhdyskuntarakenne luovat erinomaiset ja helposti saavutettavat mahdollisuuden moninaisella luontoliikunnalle mm. lukuisiin järviin, metsäalueisiin sekä myös merellisyyteen kytkeytyen.

Yksittäisenä luontoon liittyvien harrastusmahdollisuuksien helmenä voidaan pitää Teijon aluetta.

Mahdollisuudet

Salon luontoalueissa edelleen paljon jatkokehittämispotentiaalia liikunnan näkökulmasta (mm. Salonjoen ranta-alueet ja Vuohensaari)

Urheilupuistossa edelleen jossain määrin tilaa omatoimiliikkujille kohdistuville lisätoiminnoille (esim. ulkokuntoilupaikkojen, jääliikunnan, kesäinnin, beachvolleyn mahdolliset kehittämistarpeet)

Nykyaikaisella koulusuunnittelulla ja -rakentamisella voidaan avata uudenlaisia mahdollisuuksia koulujen kehittämiseen liikunta-, harrastamis- ja kohtaamispaikkoina

Kaupunkiorganisaation eri asiantuntijoiden & toimijatahojen yhteistyötä parantamalla sekä viestinnän strategisuutta (mm. Salon liikuntabrändin kirkastaminen) ja toimintatapoja kehittämällä voidaan tehostaa liikuntapalveluiden vaikuttavuutta.

Heikkoudet

Laaja ja hajanainen kaupunkirakenne sekä määrällisesti poikkeuksellisen mittava liikuntapaikkaverkosto luo paljon haasteita olosuhdeverkoston tasapuoliseen ylläpitoon ja kehittämiseen

Arki- ja kunto-, luontoliikuntaan liittyvissä reitistöissä (= kävely- ja pyörätiet, kuntoradat / ladut, ulkoilureitit yms.) edelleen paljon kehittämistarpeita mm. kevyen liikenteen reittien toisiinsa kytkeytymisen sekä laadun osalta (mm. opasteet, kuntoratojen sopivuus myös heikompi-kuntoisille yms.)

Kaupunkiorganisaatiossa keskeisten liikuntaympäristöjen kehittämisvastuista ei ole tarkasti sovittu tai vastuu ei ole selvästi kenenkään (mm. päiväkot- ja koulupihat, luontoliikuntaolosuhteet)

Fokusoidumpia palvelupuutteita mm. jääliikuntaan liittyen (mm. ulkotekojään tarve) sekä "kesäuintiin" liittyen (ulkouimalan tarve kaupunkikeskustaan)

Uhat

Kiristynvä kuntatalous pienentää jo entisestään vähäisiä liikuntapaikkaverkoston ylläpito- ja kehittämismäärärahoja

Pienenevät lasten ikäluokat luovat painetta kouluverkoston edelleen supistamiseen, mikä mahdollisesti heikentää alueellisia lähiliikuntaolosuhteita

Ilmastomuutos saattaa tehdä tulevaisuudessa joidenkin liikuntapaikkatyyppien (esim. ulkojääkentät ja -ladut) ylläpidon ekologisista ja taloussyistä mahdottomaksi

Erilaiset liikkumisympäristöihin ja liikuntapaikkoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset entisestään kiristyvät ja tekevät kaupungin olosuhdetyöstä liian vaativaa ja riskialtista, jolloin joidenkin liikuntaolosuhteiden ylläpito joudutaan lopettamaan

SWOT / seuratoiminnan ja ohjatun liikunnan olosuhteet

Vahvuudet

Salossa monipuolinen ja hyvin saavutettavissa oleva urheilu- ja liikuntapaikkaverkosto – lähes kaikkia yleisimpiä seuratoiminnan lajeja voi harrastaa kaupungissa

Kaupungin ja seurojen välisen yhteistyön edellytykset hyvät - seura/yhdistyskenttä selvästi tyytyväisempää olosuhdetilanteeseensa valtakunnalliseen tilanteeseen verrattuna

Seuraharrastamisen kustannukset pystytty Salossa pitämään kaupungin käyttövuoromaksujen osalta varsin edullisina

Salon Urheilupuisto valtakunnallisestikin arvioituna poikkeuksellisen hyvä urheilu-/ liikuntapaikkakeskittymä kaupunkikeskustassa, mikä luo hyviä mahdollisuuksia mm. laadukkaalle urheilu- ja liikuntatapahtumatoiminnalle

Mahdollisuudet

Liikuntatilojen (erit. salit) käyttökulttuuria uudistamalla mahdollista lisätä tilakäytön tehokkuutta (mm. lajien erikoistuminen eri tiloihin, päiväkäytön mahdollisuuksien kehittäminen yms.)

Urheilupuistossa edelleen paljon kehittämispotentiaalia – mm. seurojen liikuntatapahtumien ja myös liikuntamatkailun edistämisen näkökulmasta

Seurojen / yhdistysten sekä yritysten kanssa tehtävässä yhteistyössä paljon kehittämismahdollisuuksia liikuntarakentamisen edistämisen näkökulmasta (mm. ns. monitoimijaiset hybridihankkeet)

Heikkoudet

Vanhasta kuntaliitoshistoriasta johtuen joitakin lajiliikuntapaikkoja asukasmäärään suhteutettuna paljon (mm. urheilu- ja pallokenttiä) – aiheuttaa ylläpitohaasteita ja korjausvelkaa

Isoista liikuntapaikoista jäähalli tullut käyttöikänsä loppupäähän.

Joitakin sisäliikuntatiloja puuttuu, joihin selvää kysyntää olemassa (mm. jalkapallohalli, salibandytilat, voimistelutila, tanssisalit)

Seuroilla välinevarastoihin liittyvää tarvetta useisiin liikuntapaikkoihin liittyen

Uhat

Kiristynyt kuntatalous pienentää jo entisestään vähäisiä liikuntapaikkaverkoston ylläpito- ja kehittämismäärärahoja ja aiheuttaa nostopaineita liikuntapaikkojen käyttömaksuille

Urheilulajien olosuhteisiin liittyvä vaatimustaso jatkaa kasvamistaan ja entisestään lisää kaupungin investointitarpeita seuratoiminnan ja lajiurheilun olosuhteisiin

Lapsimäärän väheneminen kaupungissa heikentää seuratoiminnan elinvoimaa

Kehittämistyön suuntaviivat

Suunnitelmakauden päätavoitteet 2022–2030

STRATEGISET PÄÄOHJURIT

Hyvinvoiva kuntalainen

Asiakaslähtöiset ja saavutettavat palvelut

Vetovoiman lisääminen

Kuntalaisten osallistaminen

Salolla on omiin vahvuuksiin nojaava myönteinen maine/imago, jonka kuntalaiset voivat kokea omakseen.

LIIKUNTASUUNNITELMAN PÄÄTAVOITTEET

LIIKUTAAN LÄHELLÄ – PIHOILLA JA PUISTOISSA, KENTILLÄ JA SALEISSA

Tavoitteena on jatkaa aktiivisesti pitkäjänteisesti tehtyä työtä kaupungin lähiliikuntapaikkojen ja muiden omatoimisen liikunnan olosuhteiden kehittämisessä. Suunnitelmakauden keskeisiä hankkeita ovat esim. koulujen pihat ja maa-uimalan rakentaminen. Lisäksi jatketaan kävely- ja pyöräilyolosuhteiden kehittämistä.

LIIKUTAAN LAADUKKAASTI

– KILVAN & KATSEEN KESTÄVISSÄ OLOSUHTEISSA

Tavoitteena on varmistaa Salossa valtakunnallisen erityisen laadukas ja suuret liikuntatapahtumat mahdollistava organisoidun liikunnan ja urheilun olosuhdeverkosto. Suunnitelmakauden keskeisiä hankkeita ovat uuden jäähallin rakentaminen sekä Urheilutalon peruskorjaus. Lisäksi kaupungin pallo- ja urheilukenttäverkostoa parannetaan keinonurmia uusimalla ja kenttien puku- ja huoltotilojen investoinnein. Laadun ja turvallisuuden varmistaminen tapahtuu liikuntapaikkojen omavalvontasuunnitelman mukaisesti.

LIIKUTAAN LUONNOSSA – LADUILLA JA POLUILLA, REITEILLÄ JA RANNOILLA

Tavoitteena on entisestään vahvistaa Salon monipuolisia ja vetovoimaisia luontoympäristöön kytkeytyviä liikunta-, ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksia. Suunnitelmakauden keskeisenä tavoitteena on löytää kaupunkitason ratkaisumalli luontoliikuntaolosuhteiden kehittämis- ja ylläpityksen organisointiin ja sen jälkeen suunnitella niiden kehittämistä. Lisäksi jatketaan kuntorataverkoston kehittämistä sekä uimarantojen palveluiden ja niiden esteettömyyden parantamista.

Kehittämistyön suuntaviivat 2022–2030

OMATOIMISEN LIKUNNAN OLOSUHTEET

HANKKEET / HANKEKOKONAISUUDET	KESKEISIÄ TOIMENPITEITÄ (alustavat näkemykset aikatauluista ja resursseista)
MAAUIMALAN TOTEUTTAMINEN Maauimala parantaa merkittävästi lapsiperheiden ja ikääntyneiden kesäuintimahdollisuuksia. Salon uimarannoille on autottomien vaikea päästä. Maauimala myös matkailullinen ja yleinen kaupunkikehityksellinen vetovoimatekijä.	Maauimalan rakentaminen. Sijointus urheilupuistoon, paikka jäähallin takana. Hankkeen suunnittelu v. 2025–2026 ja toteutus 2027–2028. Hankkeen kustannusarvio 5–7 milj.€
LÄHILIIKUNTAOLOSUHTEIDEN JA -REITTIE EDELLEEN KEHITTÄMINEN Toimivat lähiliikuntaolosuhteet ovat keskeisiä eri-ikäisten kaupunkilaisten liikunta-aktiivisuuden kannalta. Jatketaan siten aktiivisesti pienten lasten liikuntaolosuhteiden (päiväkotien pihat ja leikkipuistot) ja koulupihojen kehittämistä alueellisina lähiliikuntapaikkoina. Parannetaan asuinalueiden lähiliikuntareitistöjä, kävely- ja pyöräilyolosuhteita.	- Toteutuksessa olevat koulupihahankkeet: Alhainen 2022 (260 000 €), Perniön kirkonkylän koulu 2022 (n. 500 000 €), Moisio 2023 (350 000 €) ja Armfeltin alue 2024 (400 000 €). Näiden jälkeen Hermannin ja Perniön yhtenäiskoulun pihojen suunnittelu. Ylläpidetään ja kehitetään alakoulujen lähiliikuntamahdollisuuksia. - Koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostamiseen varattu yht. 1,2 milj. suunnitelmakaudelle. Leikkipuistojen kehittämiseen varattu määrärahat Inkereen leikkipuistolle (2022) ja Perhepuiston peruskunnostukseen (2022 ja 2025). - Parannetaan kaupungin kuntorataverkostoa (Muurlan kuntoradan peruskorjaus 2023 (90 000 €), selvitetään Toijan uuden radan rakentamismahdollisuudet ja tehdään muiden ratojen pohjien kunnostamisia. - Kehitetään suosittujen omatoimisten liikuntalajien olosuhteita, tavoitteena skeittaukselle lämmin sisähalliratkaisu, selvitetään kuntoportaiden rakentamismahdollisuuksia, päivitetään / lisätään frisbeegolfratoja. - Pyörätieverkoston kehittämiseen kehittämisohjelman mukaan varattu 150 000 € määräraja (2023–2024). Lisäksi huonokuntoisen jalkakäytävien ja kevyen liikenteen väylien korjauksiin varattu yht. 520 000 € suunnitelmakaudelle.
JÄÄKENTTIE KEHITTÄMINEN Heikkenevät talvisäät tekevät luistelukenttien ylläpidosta erittäin haasteellista. Olosuhdetarjonta varmistetaan tulevaisuudessa rakentamalla avoin tekojäärata. Lisäksi luistelualueiden energiakustannuksia voidaan pienentää siirtymällä kentillä kattavasti ledvalaistukseen.	- Tekojääkentän rakentaminen. Tekojääkentälle liikenteellisesti ja tilankäytöllisesti mahdollisia paikkoja löydettävissä Salon keskustasta tai Halikon kirkonkylästä. Tekojään rakentamisen suunnitteluun palataan, kun jäähalli-investointi on valmis. - Uusitaan luistelualueiden valaistus ledvaloiksi. Toteutusvaihtoehtojen suunnittelu yhdessä tilapalveluiden kanssa 2022–2023. - Uusitaan heikkokuntoisia ulkokaukaloita. Investointisuunnitelmassa neljä kaukaloa 2023–2024, 120 000 €. Varaudutaan hankintoihin myös jatkossa.
KUNTOSALIHARJOITTELUN EDELLYTYSTEN PARANTAMINEN Kuntosaliharjoittelu on kasvattanut laajalti suosiotaan kaikissa ikäryhmissä. Suuri osa kaupungin kuntosaleista kaipaa uudistamista ja tavoitteena on yhdenmukaistaa ja ajantasaistaa välineistöt kuntosalikohtaisesti. Ulkokuntoilualueita on laajalti ympäri kaupunkia, näistä osa jo uusimisen tarpeessa.	- Uudistetaan Salohallin 2022–2023, Perttelin 2024 ja Halikon kuntosalien 2026 laitteisto (230 000 €). Varaudutaan hankintoihin myös jatkossa. - Toteutetaan senioreille suunnattu ja soveltuva kuntosali. Sijointupaikka Salon keskusta-alueelle. Salin toteutus 2025. - Ulkokuntoilumahdollisuuksia lisätään lähiliikuntapaikkahankkeiden yhteydessä.
UIMARANTOJEN KEHITTÄMINEN Uimarannat ja luontoliikuntaolosuhteet ovat merkittävä liikuntamatkailuun liittyvä vetovoimatekijä Salossa. Ko. liikuntaolosuhteissa on tunnistettuja laadullisia kehittämistarpeita.	- Kokkilan uimarannasta esteetön uimaranta mahdollistamalla veteen pääsy sekä parantamalla yleisesti rannan esteettömyyttä. - Selvitetään Lehmijärven uimarannan palvelujen kehittämistä - Palautetaan Varvojärven uimaranta ja uimala kaupungin ylläpitoon (2026) - Ylläpidetään uimarantaverkosto laadullisesti hyvätaoisena.

Kehittämistyön suuntaviivat 2022–2030

SEURATOIMINNAN JA OHJATUN LIIKUNNAN OLOSUHTEET

HANKKEET / HANKEKOKONAISUUDET	KESKEISIÄ TOIMENPITEITÄ (alustavat näkemykset aikatauluista ja resursseista)
JÄÄHALLITILANTEEN RATKAISEMINEN Nykyinen jäähalli tullut käyttöikänsä päähän ja uuden hallin rakentaminen perusteltua. Vanhan jäähallin tulevaisuuden osalta tutkittava purkamisen vaihtoehtona paras ratkaisumalli jatkokäytölle.	- Rakennetaan uusi jäähalli urheilupuistoon. Hankkeen suunnittelu 2021–2023, rakentaminen 2024–2025. Kustannusarvio 8,35 milj. € - Selvitetään vanhan jäähallin uusiokäyttömahdollisuudet. Selvitys 2024–2025.
LIIKUNTAHALLIEN, –SALIEN JA LAJIKOHTAISTEN TILOJEN KEHITTÄMINEN Urheilutalo tulossa peruskorjausvaiheeseen ja myös osa muista keskeisistä sisäliikunta- ja urheilutiloista. Eteläiseen Saloon valmistuu uusi iso liikuntasali koulun rakentamisen yhteydessä. Osassa lajeja tarvitaan uusia sisäharjoittelutilaratkaisuja.	- Perniön kirkonkylän kouluun valmistuu 2022 uusi 660 m² liikuntasali oheistiloineen (arvo n. 2,1 milj. €) - Urheilutalon peruskorjaus 2026 (2 milj. €). Suunnittelu 2024–2025. Tutkitaan palloilusalin pidentämisen mahdollisuus, minkä avulla saataisiin palloilusaliin täysimittainen salibandykenttä. - Pyritään löytämään ratkaisu jalkapallohallin aikaansaamiseksi, kiinteästi kalustetun voimistelusalin sijoituspaikan löytämiseksi (esim. Hermannin vanhin liikuntasali) sekä tanssitilojen lisäämiseksi kaupungissa. - Valmistaudutaan hankesuunnittelussa Perniön ja Halikon liikuntahallien peruskorjaukseen 2020-luvun lopulla. Halikon hallin vesikate ja ilmanvaihto uusitaan 2022 (250 000 €).
PALLO- JA URHEILUKENTTÄVERKOSTON UUDISTAMINEN Laadukkaat alueelliset keinonurmikentät kaupungin pallokenttäverkoston selkäranka. Osa kentistä tulossa nurmen osalta uusimisvaiheeseen. Joillakin kentillä selkeä tarve myös huolto- ja oheistilojen kunnostamiseen. Kenttien ympäristöjen (esim. kulkuväylät, aidat) tulee myös olla siistejä ja toimivia.	- Keinonurmipäällysteiden uusiminen / rakentaminen/ siirto: Urheilupuisto & Halikko as. 2026 (Halikko as. osalta yleisurheilutoimintojen uudelleen järjestelyt), Moisio (myös valaistus) 2027, Melassuo (myös valaistus) v. 2028. Kahden beach volley kentän rakentaminen Urheilupuistoon 2023. - Urheilupuiston aluetta kunnostetaan esteettömyyttä parantamalla 2022 sekä uusimalla puistoa ympäröiviä aitoja ja portteja 2023. - Huoltorakennusten kunnostaminen / rakentaminen, tärkeimmät kohteet Halikon aseman, Paukkulan ja Melassuon kentät. Uudistamissuunnitelmien teko yhdessä paikallistoimijoiden kanssa 2022–2023.

Kehittämistyön suuntaviivat 2022–2030

TOIMINTATAPOJEN KEHITTÄMINEN

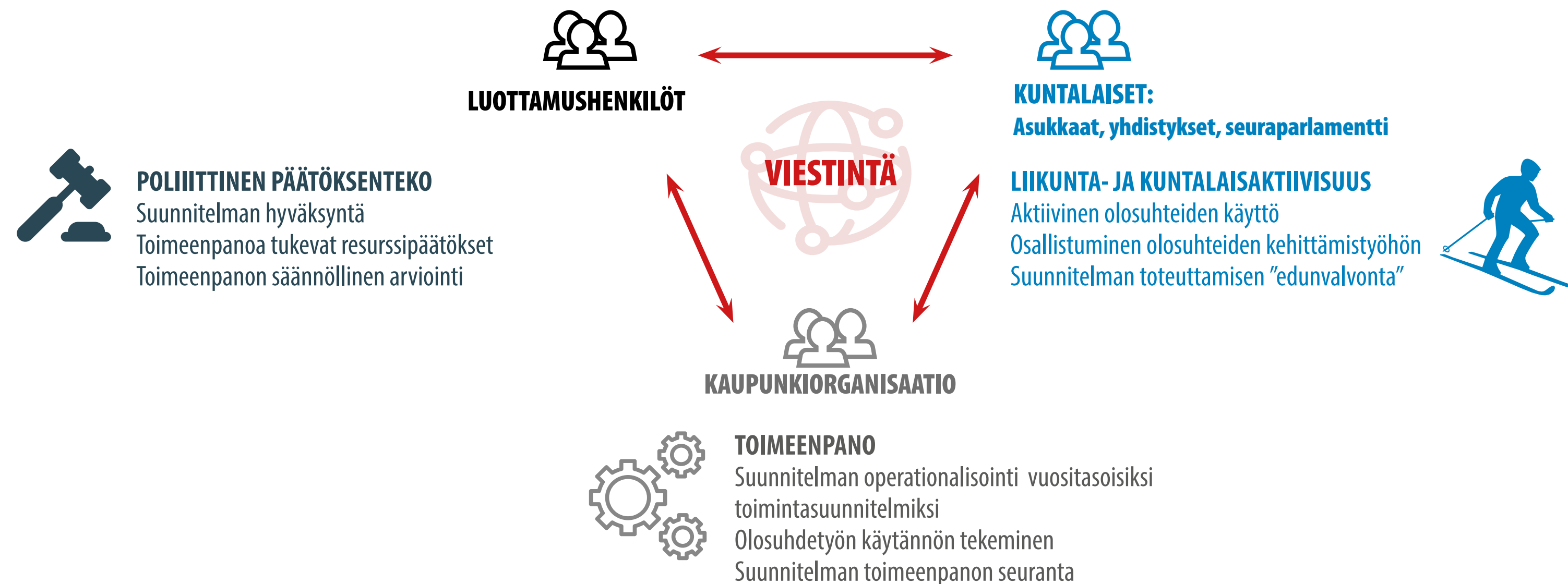
PAINOPISTEET	KESKEISIÄ TOIMENPITEITÄ (alustavat näkemykset aikatauluista ja resursseista)
LIIKUNTAPAIKKAVERKOSTON YLLÄPIDON RESURSSIEN VARMISTAMINEN Toimivat ja laadukkaat liikuntaolosuhteet vaativat riittävää panostusta ylläpidon resurssointiin. Tämä edellyttää resurssointia huollon välineistöön sekä hyvää ennakoivaa liikuntapaikkaverkoston kehittämissuunnittelua.	Tehdään liikuntapaikkojen huoltokaluston tilanneselvitys ja siihen pohjaava pitkän tähtäimen kaluston päivitys- ja hankintasuunnitelma. Selvityksen ja suunnitelman teko 2022–2023.
HALLINTOKUNTIEN VÄLISEN TYÖNJAON SELKIYTTÄMINEN JA YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN. Liikuntaolosuhteiden kehittäminen koko kaupunkiorganisaation yhteinen asia. Hallintokuntien välisessä työnjaossa ja yhteistyössä kehittämistarpeita – erityisesti luontoliikuntaolosuhteiden osalta.	- Määritellään kaupunkiorganisaatiossa luonto- ja virkistyspalveluiden työnjako ja resurssointi sekä luodaan kokonaisvaltainen kehityssuunnitelma. Vastuu työnjaon suunnittelusta on liikuntapalveluilla, kaupunkikehityspalveluilla ja rakennus- ja ympäristövalvonnan palveluilla. Tavoite on kirjattu kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelmaan 2021–2025. - Tiivistetään ja lisätään hallintokuntien välistä yhteistyötä liittyen olosuhdeverkoston suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon sekä sovitaan vastuunjaosta. Hallintokuntien yhteisenä tavoitteena laadukas asiakaspalvelu ja kestävän kehityksen toteuttaminen liikuntaolosuhteisiin liittyvissä palveluissa.
LIIKUNTAPAikkojen TURVALLISUUDEN JA TIETOVERKKOJEN KEHITTÄMINEN Liikuntapaikkojen asiakasturvallisuus varmistetaan säännöllisten tarkastusten suorittamisella sekä turvallisuuspoikkeamiin reagoimisella. Tietoverkkoihin liittyen palveluntarve on kasvanut pelien lisääntyvän striimauksen ja sähköisten tulospalvelujen vuoksi.	- Tehdään kaupungin hallinnoimia liikuntapaikkoja koskeva turvallisuuden omavalvontasuunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan eri liikuntapaikkojen turvallisuustarkastusten taajuudet. Liikuntapaikkojen sähköinen huoltopäiväkirja (nykyisin Lipova) on työkalu vuositarkastusten, määräaikaistarkastusten ja –huoltojen kirjaamiseen sekä turvallisuuspoikkeamien/korjaustarpeiden ja tehtyjen korjausten kirjaamiseen. Lisäksi Lipovan avulla tiedotetaan latujen ja luistelukenttien reaaliaikaiset kunnossapitotiedot kuntalaisille. - Selvitetään urheiluseurojen tietoverkkojen käyttötarpeet liikuntapaikoilla, jonka pohjalta kehittämistoimenpiteiden suunnittelu kaupungin tietohallinnon kanssa. Tarveselvitys 2022.

Kehittämissuunnitelman vienti käytäntöön

Tämän kehittämissuunnitelman esitykset ja linjaukset tulevat ohjaamaan Salon kaupungin liikuntaolosuhteiden kehittämistyötä 2020-luvun loppupuolelle saakka. Suunnitelman onnistunut käytäntöön vienti edellyttää kuitenkin sujuvaa ja avointa yhteispeliä, jossa kaupunkiorganisaation henkilöstöllä ja luottamushenkilöstöllä, sekä kaupungin asukkailla ja yhteisöillä, on oma tärkeä roolinsa. Tätä yhteispeliä ja sen roolitusta on kuvattu alla.

Tältä osin tässä kuvattu kehittämissuunnitelma on myös avoin kutsu kaikille eri toimijoille tuomaan oman osaamisensa ja innostuksensa liikuntaolosuhteiden paikalliseen kehittämistyöhön. Salon monipuoliset liikuntaolosuhteet ovat ensisijaisesti olemassa asukkaita varten. Kaupungin keskeiset liikuntapaikat ovat tunnettuja ja arvostettuja myös koko valtakunnan tasolla ja eri lajien liikuntatapahtumien näyttämönä ne ovat selkeästi kaupungin vetovoimatekijä. Toivomme, että Salo tunnetaan jatkossakin liikuntaolosuhteista, joista voimme olla ylpeitä.

A wide-angle photograph of a modern indoor swimming pool. The pool is filled with blue water and has several lanes marked by blue and red lane lines. In the background, there are large windows that look out onto a green landscape with trees. A prominent red pillar stands in the middle of the pool area. To the right, there is a staircase leading to another level of the pool. The ceiling is white with recessed lighting. The overall atmosphere is bright and clean.

LIITE

Salon kaupungin liikuntapaikat 2022

ULKOLIIKUNTAPAIKAT

Kuntoradat (13 kpl)

- Hähkänän kuntorata
- Inkereen kuntorata
- Isohärjänmäen kuntorata
- Kaukurin kuntorata
- Kitulan kuntorata
- Kuusjoen kuntorata
- Kärävuoren kuntorata
- Melassuon kuntorata
- Mustamäen kuntorata
- Muurlan kuntorata
- Märynummen kuntorata
- Pahkavuoren kuntorata
- Tupurin kuntorata

Ladut (12 kpl)

- Golfkentän latu
- Hähkänän valaistu latu
- Inkereen valaistut ladut
- Isohärjänmäen valaistu latu
- Kaukurin valaistu latu
- Kiikalan lentokentän latu
- Kitulan valaistu latu
- Kuusjoen valaistu latu
- Melassuon valaistut ladut
- Muurlan valaistut ladut
- Märynummen valaistut ladut
- Tupurin valaistut ladut

Luistelukentät (16 kpl)

- Hajalan koulun luistelukenttä
- Halikon kirkonkylän luistelukenttä
- Hähkänän koulun luistelukenttä
- Kuusjoen koulun luistelukenttä
- Melassuon luistelukenttä
- Moision luistelukenttä

Muurlan koulun luistelukenttä
Ollikkalan luistelukenttä
Paukkulan luistelukenttä
Riihelänpuiston luistelukenttä
Saurun koulun luistelukenttä
Sirkkulan luistelukenttä
Suomusjärven luistelukenttä
Särkisalon luistelukenttä
Toijan luistelukenttä
Tupurin luistelukenttä

Kaukalot (16 kpl)

Halikon kirkonkylän kaukalo
Inkereen kaukalo
Kaivolan kaukalo
Komisuon kaukalo
Melassuon kaukalo
Meri-Halikon koulun kaukalo
Moision kaukalo
Mustamäen kaukalo
Muurlan kaukalo
Märynummen kaukalo
Paukkulan kaukalo
Suomusjärven kaukalo

Teijon kaukalo
Toijan kaukalo
Vartsalan kaukalo
Vaskion kaukalo

Pallokentät, hiekka (20 kpl)

Hajalan koulun pallokenttä
Halikon kirkonkylän pallokenttä
Hähkänän koulun pallokenttä
Inkereen pallokenttä
Kaivolan koulun pallokenttä
Komisuon koulun pallokenttä
Melassuon pieni pallokenttä
Meri-Halikon koulun pallokenttä
Moision pallokenttä
Muurlan koulun pallokenttä
Ollikkalan koulun pallokenttä
Paukkulan pallokenttä
Peurankadun pallokenttä
Riihelänpuiston pallokenttä
Suomusjärven koulun pallokenttä
Särkisalon koulun pallokenttä
Teijon koulun pallokenttä
Toijan pallokenttä
Tupurin koulun pallokenttä
Vaskion koulun pallokenttä

Pallokentät, nurmi (11 kpl)

Halikon aseman nurmikenttä
Kaivolan nurmikenttä
Kuusjoen nurmikenttä
Muurlan nurmikenttä
Paukkulan nurmikenttä
Perniön nurmikenttä
Suomusjärven nurmikenttä
Toijan nurmikenttä
Urheilupuiston vitoskenttä
Urheilupuiston neloskenttä
Urheilupuiston nurmikenttä

Pallokentät, tekonurmi (3 kpl)

Melassuon tekonurmikenttä
Moision tekonurmikenttä
Urheilupuiston tekonurmikenttä

Beach volley -kentät (15 kpl) ja lentopallokentät ulkona (2 kpl)

Halikon aseman beach volley -kenttä/lentopallokenttä
Halikon kirkonkylän beach volley -kenttä
Kaivolan beach volley -kenttä
Kiskon kirkonkylän beach volley -kenttä
Kokkilan beach volley -kenttä 3
Lehmijärven beach volley -kenttä
Muurlan beach volley -kenttä

Märynummen beach volley -kenttä

Naarjärven beach volley -kenttä

Paukkulan lentopallokenttä

Perniön beach volley -kenttä

Salon lukion beach volley -kenttä

Suomusjärven beach volley -kenttä

Tupurin beach volley -kenttä

Tenniskentät (12 kpl)

Hähkänän tenniskenttä
Kiskon kirkonkylän tenniskenttä
Melassuon tenniskentät 3
Muurlan tenniskenttä
Märynummen tenniskenttä
Urheilupuiston massatenniskentät 3
Urheilupuiston pleksipave-tenniskentät 2

Koripallokentät ulkona (4 kpl)

Halikko kk koripallokenttä
Salon lukion koripallokenttä
Urheilupuiston koripallokentät 2

Yleisurheilukentät ja harjoittelualueet (10 kpl)

Halikon aseman urheilukenttä
Halikon koulukeskuksen yleisurheilualue
Inkereen urheilukenttä
Kuusjoen urheilukenttä

Muurlan urheilukenttä
Perniön urheilukenttä
Suomusjärven urheilukenttä
Toijan urheilukenttä
Urheilupuiston urheilukenttä
Urheilupuiston juoksusuora

Uimalat (sauna) ja uimapaikat (16 kpl)

Hossuksen uimapaikka
Härjävatsan uimala
Iso-Kiskon uimapaikka
Kirakan uimapaikka
Kokkilan uimala
Lehmijärven uimala
Mathildedalin meriuimapaikka
Meripirtin meriuimapaikka
Märynummen uimala
Naarjärven uimala
Nummijärven uimala
Piiljärven uimapaikka
Sipilän uimapaikka
Varvojärven uimapaikka
Vuohensaaren meriuimapaikka
Vähäjärven uimapaikka

Ulkokuntoilupaikat (11 kpl)

Inkereen ulkokuntoilupaikka
Isohärjänmäen ulkokuntoilupaikka
Kuusjoen ulkokuntoilupaikka
Kärävuoren ulkokuntoilupaikka
Melassuon ulkokuntoilupaikka
Olavinpuiston ulkokuntoilupaikka
Suomusjärven ulkokuntoilupaikka
Särkisalons ulkokuntoilupaikka
Toijan ulkokuntoilupaikka
Tupurin Kuntoparkin ulkokuntoilupaikka
Urheilupuiston ulkokuntoilupaikka

Frisbeegolfradat (4 kpl)

Halikon frisbeegolfrata (valmistuu 2022)
Pahkavuoren frisbeegolfrata
Perniön frisbeegolfrata
Tupurin frisbeegolfrata

Skeittipaikat ja Pumptrack (3 kpl)

Tupurin pumptrack-rata
Tupurin skeittiparkki
Urheilupuiston betonivalettu skeittiparkki

Muut lähiliikuntapaikat (8 kpl)

Armfeltin alakoulun lähiliikuntapaikka
Lehmijärven uimarannan leikkipaikka

Ollikkalan koulun lähiliikuntapaikka (sis. parkour-alue)

Sirkkulun koulun lähiliikuntapaikka

Toijan koulun monitoimiareena

Tupurin koulun lähiliikuntapaikka

Uskelan koulun (Kavilankatu) lähiliikuntapaikka

Viitanlaakson monitoimiareena

Retkeilyreitit (8 kpl)

Halikonlahden esteetön polku

Hyppärä-Kultalähde polku

Nakolinnan luontopolku

Rannikkoreitti (pyöräilyreitti, Salon osuus)

Retkeilyreitti Salo-Lehmijärvi-Kirjakkala (Teijon kansallispuisto)

Rikalanmäen ja Linnamäen muinaispolku

Viitankruunun muinaispolku

Vuohensaaren luontopolku

Laavut ja tulipaikat sekä lintulava (6kpl)

Halikonlahden polun esteetön lintulava

Iso-Kiskon uimapaikan grillikatos

Kokkilan uimalan grillikatos

Naarjärven uimalan grillikatos

Tupurin laavu

Vuohensaaren grillikatos

Motocross-rata (1 kpl)

Kavilannummi

SISÄLIIKUNTAPAIKAT

Uimahalli (1 kpl)

Salon uimahalli

Jäähallit (2 kpl)

Salon jäähalli

SSO-jäähalli

Kuntosalit (13 kpl)

Halikon liikuntahallin kuntosali

Inkereen kuntosali

Kuusjokitalon kuntosali

Kiskohallin kuntosali

Kiikalan kuntosali

Muurlan kuntosali

Ollikkalan kuntosali (lisäksi budolajien tila)

Perniön liikuntahallin kuntosali

Salohallin kuntosali

Salon lukion kuntosali

Salon uimahallin kuntosali

Suomusjärven kuntosali

Särkisalons kuntosali

Liikuntahallit (6 kpl)

Halikon liikuntahalli

Kiskohalli

Kuusjokitalo

Perniön liikuntahalli

Salohalli

Salon urheilutalo

Koulujen liikuntasalit (26 kpl)

Alhaisten koulun liikuntasali

Armfeltin koulun liikuntasali

Armfeltin koulun (Maria) pieni liikuntasali

Hermannin koulun juhlasali

Hermannin koulun liikuntasali

Hähkänän koulun liikuntasali

Inkereen koulun liikuntasali

Kaivolan koulun liikuntasali

Komisuon koulun liikuntasali

Moision liikuntasali

Mustamäen koulun liikuntasali

Muurlan koulun liikuntasali

Märynummen koulun liikuntasali

Ollikkalan koulun liikuntasali

Pajulan koulun liikuntasali

Perniön kirkonkylän koulun liikuntasali (vanha)

Perniön kirkonkylän koulun liikuntasali (käyttöön elokuu 2022)

Perniön yhteiskoulun liikuntasali

Salon lukion palloilusali

Salon uimahallin liikuntatila

Sirkkulan koulun liikuntasali

Suomusjärven koulun liikuntasali

Särkisalon koulun liikuntasali

Tupurin koulun liikuntasali

Uskelan koulun (Anjalankatu) liikuntasali

Uskelan koulun (Kavilankatu) liikuntasali

Tanssitilat (4 kpl)

Halikon liikuntahallin tanssitila

Perniön liikuntahallin tanssitila

Salohallin tanssitila

Salon urheilutalon tanssitila

Yksittäiset sisäliikunnan suorituspaikat (6 kpl)

Halikon liikuntahallin volttimonttu

Ollikkalan sisäämpumarata

Ollikkalan kamppailulajien suorituspaikat

Salohallin yleisurheilualue

Salon lukion kiipeilyseinä

Skeittihalli Tunneli ja sisäkiipeilyseinä

